

De vrees, de liefde, 1 Johannes 2:1 en de metamorfose van Johannes (deel 2)

Heb je het nodig anderen naar beneden te halen om je goed over jezelf te voelen? Voel je je bedreigd door iemands succes? Vergelijk je je? Ben je jaloers? Heb je, stiekem, vermaak als iemand neergaat? Kijk je op mensen neer? Huil je de tranen van de gebrokenen? In ons podiumchristendom, ben je narcistisch geworden? Ben je door oordeel gedreven of door ontferming?

Johannes

Die Johannes. Wat een metamorfose. Tegen het einde van zijn leven, of misschien al veel eerder, was Johannes helemaal uit de prestatievalkuil gekomen en pende zijn brieven vol over de Vader en de Zoon, hun liefde, hun intimiteit en de geborgenheid. Aan de boezem van God werd Johannes “de apostel der liefde”, zoals velen hem noemen. Hij wilde een plaats naast de troon van God, maar belandde aan de boezem van God (Matt.20:25-28, Joh.13:23, 1:18). Hij wilde een koning worden met knechten, maar werd een kind aan Vaders keukentafel (Joh.1:12).

Aan de boezem van Vader God blijft niemand dezelfde.

Hij kwam Thuis. Weg uit de prestatievalkuil, weg uit het successyndroom met zijn zelfverheffing, zijn trots, zijn ego, zijn competitie, pende Johannes: “Want al wat in de wereld is, de begeerte van het vlees, de lust van de ogen, een trots leven, is niet uit de Vader” (1Joh.2:16). Misschien dacht hij aan Psalm 131 toen hij het schreef: “Ik wandel niet in grootse dingen, mijn hart is niet trots, mijn hart verhéft zich niet. Immers heb ik mijn ziel tot rust gebracht als een gespeend kind bij zijn moeder”.

Weg uit het oudste-zoon-syndroom met zijn straf denken, zijn boosheid, zijn religieuze hardheid en verwijt, zijn kilheid, pende Johannes op het laatst over Gods genade: “Wanneer wij gezondigd hebben, dan hebben wij een Advocaat, Jezus.” (1Joh.2:1).

De Zoon is onze Advocaat

Sommige vertalingen hebben hier “als” van gemaakt, alsof Johannes pende “áls wij gezondigd hebben”. Maar Johannes pende in het Grieks geen 1e klasse voorwaarde “ei” (εἰ), “als”, maar een 3e klasse voorwaarde “ean” (ἐάν), “wanneer”, met een subjunctief (“καὶ ἐάν τις ἀμάρτη ...”): “Mijn kinderkens, ik schrijf jullie deze dingen opdat jullie niet tot zonde komen, maar wanneer iemand gezondigd mocht hebben...”. Johannes geeft geen licentie om te zondigen, je leven aan de zonde te verkopen, alsof Gods genade daarmee groter wordt, schreef Paulus (Rom.6-7). Zonde maakt alles kapot wat je lief is en waar God van houdt. Maar Johannes wist dat, hoewel wij al uit de greep van de zondemacht vandaan zijn gegrift

door Jezus, iedereen nog zondigt en een strijd met zijn vlees heeft (Joh.1:29, Gal.5:19-21).

Het Kruis: een Rechtszaak

Over de betekenis van het Kruis is al veel gediscussieerd. Waarom stierf de Here Jezus? Sommigen prediken dat Jezus aan het Kruis de machten openlijk ontwapende en tentoonstelde, wat Hij deed, wat Paulus schrijft, en leggen daarbij vooral de nadruk op Zijn overwinning en koningschap, "Christus-Viktor" (Col.2:15). C.S. Lewis predikte in *The Lion, the Witch and the Wardrobe*, dat Jezus, "Aslan", Zich losprijs waggaf aan de heks, de duivel. Maar het Kruis was allereerst een kosmologische Rechtszaak tussen God en de mens. Jezus stierf om de woede van God over zonde en haar effecten te stillen, alvorens Hij de machten ontwapende. Of, misschien moeten wij zeggen: waarmée Hij de machten ontwapende. Immers, waar zonde geen recht meer op ons heeft, daar heeft de duivel geen grip.

Romeinse rechtspraak

Johannes leende hier uit de Romeinse rechtspraak. Hij pent in het Grieks dat Jezus de parakleet is, de "voorspraak", de "advocaat" die voor ons pleit. Dat is opmerkelijk. Op geen enkele plaats in de bijbel wordt Jezus ooit de Parakleet genoemd. In het NT gaat "parakleet" altijd over de Heilige Geest, de Trooster die langszij komt bij wie Jezus aannemen, Die naar binnen schiet bij wie de Vader en de Zoon liefhebben (Joh.14-16, 14:21). Alleen op deze plaats in het NT, in het epistel van Johannes, gebruikt de apostel parakleet voor Jezus. Het Griekse woord "parakletos" (παράκλητος), betekent "langszij geroepene" (van "para", παρά, "langszij", en "kaleo", καλέω, "roepen").

Dat is precies wie Hij is in de rechtszaak, en de rol die Hij op zich nam. Wanneer je werd aangeklaagd voor iets dat je misdaan had, dan kon je onder de Romeinse rechtspraak iemand meenemen naar de rechtszitting, een vriend die jou kende en het voor je op zou nemen. De vriend was langszij je, stond bij je, naast je, om voor je te pleiten bij de rechter en aanklager.

De rechtszitting vond plaats op het marktplein, publiek. Iedereen die wilde, was erbij. Wanneer de aanklacht klonk, dan kon de vriend als een advocaat voor je pleiten dat je het zo allemaal niet bedoelde of iets aandragen om de straf te verminderen. Maar wanneer de straf na de aanklacht werd uitgesproken en onontkoombaar was, dan kon je vriend nog iets anders doen: Hij kon aanbieden in jouw plaats de straf te ondergaan die jij had verdiend, zodat jij vrijuit ging.

Dat is precies wat Jezus voor ons heeft gedaan. "Welk een Vriend is onze Jezus". Hij kwam langszij, Hij ging mee, Hij pleitte voor ons. En Hij nam de straf. Hij stierf in onze plaats voor een schuld die wij, mensen, nooit kunnen betalen bij de eeuwige God. Jesaja voorzegde dan ook 700 jaar voor Hij kwam: "Om onze overtredingen werd Hij doorboord. De straf die ons de vrede brengt, was op Hem" (Jes.52:13-53:12). Jezus nam onze zonde, onze schuld, al ons falen en haar effecten, terwijl de machten toekeken, zowel op aarde als in de hemelse gewesten. Daarmee worden wij vrijgelaten. En de boze heeft geen grip meer. "Hij die zelf geen zonde had gekend, werd voor ons tot zonde gemaakt" (2Cor.5:21).

Slot

De Zoon keek op niemand neer. Hij daalde af en nam het voor ons op. Zijn leiderschap kwam niet uit activiteit maar uit identiteit, als Zoon. Hij zat Zichzelf niet in de weg omdat Hij wist wie Hij was en Hij zelf niks meer hoefde te worden. Hij ging heel de weg van pijn om vele zonen tot heerlijkheid te brengen (Heb.2:8-10). Johannes moet erdoor zijn gegrepen, gaandeweg. Hij was "Johannes" geworden, niet meer "Boanerges", "zoon des donders", een

man van oordeel, maar “de Here is genadig”, een zoon vol ontferming (Yochanan (יְחֹזָאֵל), wat zijn naam in het Hebreeuws betekent).

Sommigen gaan helemaal op in Petrinische theologie, anderen in Paulinische, maar iedereen zou zich ook helemaal te buiten moeten gaan aan Yohaninische theologie. Slurp je vol met de liefde van Vader God, Die iedereen platkust die op Zijn knie komt zitten.

Shalom shalom chevriem. Ik zie uit naar Pesach! Het duurt nog 2 maanden, maar alvast chag Pesach sameach.